

Ontwikkeling Museale Functie StOK

Kinder- en jeugdboeken als cultureel erfgoed – Juni 2017 (GT)

Missie - Tweehonderd jaar ontwikkeling van kinder- en jeugdliteratuur heeft in Nederland een menigte boeiende, spannende, leerzame en waardevolle boeken opgeleverd. Generaties Nederlanders zijn ermee opgegroeid, hebben er leesplezier, kennis, vorming en identiteit aan ontleend. Deze boeken maken onlosmakelijk deel uit van ons culturele erfgoed, van de ziel van een land van zeevaarders en landontginners, hervormers en opvoeders. De boeken, waarvan alleen al de kleurrijke omslagen heerlijke herinneringen kunnen losmaken, behoren tot het collectieve geheugen van de samenleving. De Stichting 't Oude Kinderboek (StOK) in Deventer maakt zich sterk voor het behoud, het beheer en de toegankelijkheid van collecties kinder- en jeugdboeken als integraal deel van ons culturele erfgoed. Voor een betere ontsluiting van de collectie voorziet StOK de creatie van een nieuw, aantrekkelijk en interactief uitleenmuseum dat een publiek van alle leeftijden aanspreekt en op termijn deel uitmaakt van de culturele infrastructuur van Oost-Nederland.

Ambitie - Met behulp van haar scouts en verzamelaars redt de stichting kinder- en jeugdboeken van de vergetelheid, beduimeling en teloorgang. Ze registreert, restaureert en regeneert. Een staf van deskundige vrijwilligers brengt weerloze boeken van waarde in veiligheid in het publieke domein. De stichting stelt boeken ten toon, leent ze uit en heeft de ambitie om rondom de collectie van ruim 25.000 boeken een museumprogramma te ontwikkelen van lezingen, voorlees- en vertelkunst, literaire filmvertoningen, discussie en debat. Aanvullende interactie met een publiek van alle leeftijden moet StOK in staat stellen om de huidige functies te handhaven en te versterken en tevens zich te ontwikkelen tot een volwaardig en laagdrempelig museum. Een museum van kwetsbaar intellectueel bezit, dat de vorming van generaties weerspiegelt en een eigentijdse rol speelt in de nationale reflectie op onze geschiedenis.

Bewustwording – De bescherming van jeugdliterair erfgoed is een zaak van iedereen en van alle generaties. Met haar kern van enthousiaste en deskundige vrijwilligers werkt StOK aan een bredere bewustwording via website, nieuwsbrief en sociale media. Gooi kinderboeken niet zomaar weg. Misschien staat er goud op de plank. Geef ze als dierbaar en te koesteren bezit door aan volgende generaties, of doneer uw boeken aan StOK. Dat is de boodschap.

Samenwerking – StOK werkt in een omgeving van andere bij jeugdliteratuur betrokken organisaties, zoals de Koninklijke Bibliotheek, de Stichting voor Geschiedenis van Kinder- en Jeugdliteratuur, openbare bibliotheken, verenigingen van verzamelaars en antiquariaten. Samen kun je een canon opstellen, expertise en collecties delen, topstukken uitwisselen, thematische acties voeren en zo collecties, kennis en waarden doorgeven aan de volgende generaties. Samen kun je ook werken aan nieuwe vormen van dienstverlening op het gebied van deskundigheid (vraagbaakfunctie), de informatievoorziening en databeheer (waardebepaling) en digitalisering.

Conditie – StOK werkt aan betere bestaansvoorwaarden voor de langere termijn, die minder afhankelijkheid brengen van subsidies, door in te spelen op maatschappelijke behoeften. StOK onderzoekt daarom wat zij in het grotere verband aan waarde kan toevoegen en vooral wat de stichting zelf kan doen op het gebied van publiekspresentaties, lezingen, voorleesactiviteiten, festivals, pop up presentaties en boekopruiming, selectie en doorvoer naar tweedehandsmarkten en zwerfboekkasten, enzovoort. Zo kan de culturele betekenis van StOK een economische dimensie krijgen ter wille van het financiële draagvlak. Om verantwoorde keuzes te kunnen maken, investeert StOK in een traject van verkenning en onderzoek, gericht op een meerjarenplan en projectmatige aanpak van bestaande knelpunten op het gebied van huisvesting, financiering en taakuitoefening.

Vrijwilligersbeleid – Een en ander betekent dat het huidige team van vrijwilligers de werkzaamheden op het gebied van verzamelen, selecteren, restaureren, registreren, beheren en uitlenen van de collectie op het hetzelfde hoge niveau kan voortzetten. En geleidelijk aan kan werken aan aanvullende vormen van dienstverlening ten behoeve van de museale functies en kwaliteit van de collectie. Nieuwe vrijwilligers worden gezocht om de museale functies op te zetten en uit te bouwen.

Verkenning - Voor een gedegen verkenning vraagt StOK morele en praktische steun van provinciale en gemeentelijke bestuurders en fondsbestuurder met een ruime visie op culturele en erfgoed-ontwikkeling. Steden en dorpen zoals Deventer (Dickensfestival), Zwolle (Sprookjes van Grimm), Hasselt (W.G. van Hulst Festival) en Bronkhorst (Dickensmuseum) zetten al vele jaren in op de verbindende kracht van literatuur. StOK kan een innoverende rol spelen in die traditie. De ambitie om tot een volwaardig en interactief kinderboekenmuseum uit te groeien kan op termijn bijdragen aan de culturele infrastructuur van Oost-Nederland en daarmee aan het toeristische en economische potentieel van de regio.